

Raadsvoorstel

Onderwerp	Participatiebeleid Gemeente Oldambt 2026–2030 en Participatieverordening gemeente Oldambt 2026
Datum beeldvormende raadsbijeenkomst	23 september 2026
Datum raadsvergadering	7 oktober 2026
Zaaknummer	54368-2026
Steller	Karen de Jong
Medeverantwoordelijke(n)	Frank Brander
Portefeuillehouder(s)	Ger Klein

Inleiding

Vanaf 1 januari 2027 moet elke gemeente een nieuwe participatieverordening hebben. Dit is wettelijk verplicht. De gemeente Oldambt heeft nu nog een inspraakverordening, maar die voldoet niet meer aan de nieuwe regels. Daarom stellen wij een nieuw participatiebeleid en een nieuwe participatieverordening voor.

Inwoners, verenigingen en ondernemers willen graag meedenken over plannen van de gemeente. Uit een evaluatie blijkt dat dit in Oldambt al goed gaat, maar dat er ook verbeterpunten zijn. Zo willen inwoners duidelijker weten wat ze kunnen verwachten en sneller terugkoppeling krijgen. Het nieuwe beleid en de nieuwe verordening zorgen hiervoor.

Het nieuwe Participatiebeleid is niet alleen een wettelijke verplichting. Het is ook de aanleiding om verschillende ontwikkelingen goed te borgen. Zo worden de posities van verschillende belangenorganisaties, zoals dorpsbelangen, benoemd en verankerd. Het beleid is ook een werkkader voor de organisatie met instrumentarium, zodat er op een vergelijkbare wijze wordt gewerkt. Daarnaast worden de dorp- en wijkagenda's vastgelegd in beleid. Ook is het de start van ontwikkelingen op het gebied van online participatie, jongerenparticipatie en een versteviging van onze communicatie naar inwoners toe.

Beoogd effect

In 2030 zijn inwoners, organisaties en ondernemers vroeg en duidelijk betrokken bij plannen van de gemeente. Zij weten wat ze kunnen verwachten en krijgen op tijd terugkoppeling. Hierdoor zijn de plannen beter en is er meer draagvlak voor besluiten.

Beslispunten

1. Het participatiebeleid Gemeente Oldambt 2026–2030 vast te stellen.
2. De participatieverordening gemeente Oldambt 2026 vast te stellen en de 'Inspraakverordening gemeente Oldambt' in te trekken.
3. Incidenteel €150.000 beschikbaar te stellen onder voorbehoud van besluitvorming bij de begroting 2027.

Argumenten

1.1 Het participatiebeleid geeft duidelijkheid over hoe inwoners kunnen meedenken

Inwoners en organisaties willen weten hoe ze betrokken worden bij plannen. Het beleid beschrijft dit stap voor stap, zodat iedereen weet wat hij kan verwachten.

1.2 Het beleid zorgt voor betere terugkoppeling

Uit de evaluatie blijkt dat inwoners vaak niet weten wat er met hun input gebeurt. Het nieuwe beleid verplicht ons om binnen acht weken terug te koppelen. Zo weten inwoners dat hun inbreng serieus wordt genomen.

1.3 Het beleid en de verordening sluiten op elkaar aan

De verordening verwijst op meerdere plaatsen naar het beleid. Zo horen de visie en de juridische spelregels bij elkaar en is de samenhang geborgd.

1.4 Het beleid beschrijft de rollen van partijen met adviesrecht

In het beleid staat welke rol verschillende belangenbehartigers, doelgroepen en partijen met adviesrecht hebben, zoals Dorpsbelangen en de Participatieraad.

2.1 De participatieverordening voldoet aan de wettelijke eisen

De wet verplicht gemeenten om uiterlijk 1 januari 2027 een participatieverordening te hebben. Met dit besluit voldoen wij aan die verplichting.

2.2 De verordening regelt het uitdaagrecht

Inwoners en organisaties kunnen straks een verzoek doen om een gemeentelijke taak over te nemen. De verordening beschrijft hoe dit werkt en onder welke voorwaarden dit kan.

3.1 Het beleid benoemt een vaste adviseur binnen de gemeente

Voorheen was niet altijd duidelijk wie verantwoordelijk was voor participatie. Nu komt er een programma-adviseur die dit coördineert. Dit zorgt voor meer structuur en duidelijkheid.

3.2 De adviseur start op 1 januari 2027

De taken zoals beschreven in het beleid en de verordening zijn nu nog niet belegd in de organisatie. Het ontwikkelen van instrumentarium, het trainen van ambtenaren, het adviseren in participatietrajecten en de jaarlijkse verslaglegging daarvan start tegelijk met de ingang van het beleid, zodat het beleid in de organisatie wordt geborgd. In de kadernota 2027-2030 is dit als ambitie benoemd maar niet toe besloten. In het coalitieakkoord is inwonersbetrokkenheid stevig verankerd als uitgangspunt. We stellen voor dit in 2027 incidenteel te financieren en op te voeren in de kadernota 2028-2031 in de totale integrale afweging.

Kanttekeningen

1. Het nieuwe beleid en de verordening kosten geld en personeel

De uitvoering vraagt om structurele inzet van mensen en middelen. Dit is een investering, maar het levert ook veel op. Door inwoners eerder te betrekken, voorkomen we later dure aanpassingen of bezwaarprocedures. We trainen onze eigen medewerkers het participatieproces en de communicatie zorgvuldig vorm te geven. Dat bespaart dure inhuur. Bovendien sluiten we aan bij bestaande werkwijzen, zoals methodisch werken en gebiedsgericht werken. Zo benutten we de beschikbare middelen zo goed mogelijk.

2. Niet alle inwoners voelen zich evenveel betrokken

Sommige groepen, zoals jongeren of mensen uit het stille midden, doen minder snel mee. Het beleid besteedt hier extra aandacht aan. Zo organiseren we laagdrempelige bijeenkomsten en gebruiken we verschillende kanalen om hen te bereiken. Ook werken we samen met dorpsbelangen en wijkplatforms om deze groepen beter te betrekken. Samen met de participatievisie zijn ook de samenwerkingsovereenkomsten met dorpsbelangen en wijkplatforms en de werking van het STILO fonds geëvalueerd. De samenwerkingsovereenkomsten worden herzien en de positie van dorpsbelangen en wijkplatforms wordt opgenomen in het beleid.

3. Maatwerk kan overkomen als ongelijke behandeling

Het beleid beschrijft de processtappen, geeft vooraf duidelijke kaders over waar wél en geen input op wordt gevraagd, en de aanpak kan per doelgroep verschillen. Hierdoor kan het lijken alsof groepen ongelijk worden behandeld. Dit is echter maatwerk. De raad kan hier vanuit zijn controlerende rol alert op zijn.

Financiën

Voor de uitvoering van het participatiebeleid is structurele inzet nodig. Voor ontwikkeling van jongerenparticipatie, voor verstevigen van communicatiemiddelen, en de ontwikkeling van een online participatieplatform is werkbudget nodig. Dit is opgevoerd in de Kadernota 2027–2030 als onderdeel van de ambitie op Gebiedsgericht werken

- Programma-adviseur, 1 fte, €115.000
- Werkbudget, €35.000

Gezien de wettelijke verplichtingen van de Participatieverordening, de ambities in het coalitieakkoord en de raadsbrede steun voor participatie en gebiedsgericht werken stellen wij voor om de kosten van €150.000 incidenteel op te nemen in het raadsvoorstel bij de begroting 2027. Voor 2028 en verder voeren we dit op als structurele kosten als ambitie in de totale integrale afweging in de Kadernota 2028-2031.

Communicatie

Na vaststelling publiceren we het participatiebeleid en de participatieverordening op onze website. We leggen in begrijpelijke taal uit wat dit betekent voor inwoners, verenigingen en ondernemers. Ook organiseren we bijeenkomsten met dorpsbelangen en wijkplatforms om de nieuwe werkwijze toe te lichten. Daarnaast trainen we onze medewerkers uitgebreid over de nieuwe afspraken en hun rol hierin.

Vervolg

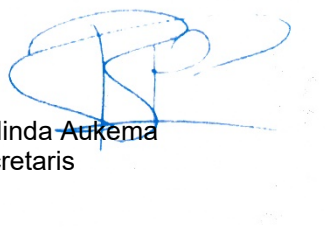
Als de raad instemt, treedt de participatieverordening in werking op 1 januari 2027. Wij houden de voortgang bij en rapporteren hier jaarlijks over in de begroting én het jaarverslag. In 2030 evalueren we het participatiebeleid om te kijken wat goed gaat en wat beter kan.

BIJLAGEN

1. Participatiebeleid Gemeente Oldambt 2026–2030
2. Participatieverordening gemeente Oldambt 2026

Winschoten, 8 september 2026

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Berlinda Aukema
Secretaris

Cora-Yfke Sikkema
Burgemeester

Datum raadsvergadering 7 oktober 2026	Agendapunt	Zaaknummer 54368-2026
Onderwerp Participatiebeleid Gemeente Oldambt 2026–2030 en Participatieverordening gemeente Oldambt 2026		

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 8 september 2026
en gelet op de artikelen 149 en 150 van de Gemeentewet en de Wet versterking participatie op
decentraal niveau

Besluit:

1. Het participatiebeleid Gemeente Oldambt 2026–2030 vast te stellen.
2. De participatieverordening gemeente Oldambt 2026 vast te stellen en de 'Inspraakverordening gemeente Oldambt' in te trekken.
3. Incidenteel €150.000 beschikbaar te stellen onder voorbehoud van besluitvorming bij de begroting 2027.

Winschoten, 7 oktober 2026

De raad van de gemeente Oldambt,

Jelte van der Meer
Griffier

Cora-Yfke Sikkema
Voorzitter